

UCHWAŁA NR LXII/463/2022
RADY GMINY TERESIN

z dnia 14 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) Rada Gminy Teresin uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Teresin.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

/-/ Bogdan Linard
Przewodniczący Rady Gminy

Załącznik
do uchwały nr LXII/463/2022
Rady Gminy Teresin
z dnia 14 listopada 2022 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY TERESIN NA LATA 2023-2025

Teresin, 2022 r.

Spis treści

Wstęp	4
Podstawa prawna	4
Sytuacja rodzin w Gminie Teresin	6
<i>Stan ludności Gminy Teresin w latach: 2019-2021 według GUS.....</i>	<i>6</i>
<i>Bezrobotni z Gminy Teresin zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie w latach 2019-2021 .....</i>	<i>7</i>
Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Teresinie	7
<i>Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2019 – 2021.....</i>	<i>7</i>
<i>Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2021 roku .....</i>	<i>9</i>
<i>Dane dotyczące przemocy domowej na terenie Gminy Teresin w latach 2019-2021 .....</i>	<i>10</i>
<i>Liczba rodzin objęta pracą socjalną w latach 2019-2021.....</i>	<i>11</i>
<i>Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.....</i>	<i>13</i>
<i>„Za życiem” .....</i>	<i>13</i>
<i>Świadczenia z pomocy społecznej w latach 2019-2021 .....</i>	<i>14</i>
<i>Świadczenia rodzinne .....</i>	<i>15</i>
<i>Świadczenie wychowawcze.....</i>	<i>16</i>
<i>„Dobry start” .....</i>	<i>16</i>
<i>Świadczenia opiekuńcze .....</i>	<i>16</i>
<i>Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021.....</i>	<i>18</i>
<i>Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021.....</i>	<i>19</i>
<i>Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2021 .....</i>	<i>20</i>
Działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	21
Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne	21
Karta Dużej Rodziny.....	22
Teresińska Karta Dużej Rodziny 3+.....	23
Inne.....	23
Zasoby Gminy	24
Analiza SWOT	25
Cele programu:.....	27
Realizacja programu	28
Źródła Finansowania Programu.....	30
Monitoring i ewaluacja.....	30

Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy pracy i pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej. Ustawodawca zadanie wspierania rodziny i pieczy zastępczej podzielił na gminę, powiat i samorząd województwa. Pierwszym i najważniejszym elementem systemu wspierania rodziny jest gmina. Działania gminy powinny być nakierowane na profilaktykę oraz na wszechstronną pomoc rodzinie w kryzysie, tak aby mogła ona poradzić sobie z trudnościami.

Każda rodzina codziennie boryka się z problemami, które trzeba pokonać. Są rodziny, które potrafią sprostać obowiązkom, pomyślnie rozwiązując własne problemy. Są też takie, które nie potrafią w pełni realizować swych funkcji oraz rozwiązywać swoich sytuacji kryzysowych. Są to rodziny dysfunkcjonalne. Dysfunkcjonalność rodzin dotyczy może różnego zakresu realizowanych zadań. Może to być dysfunkcja całkowita oznaczająca, że w rodzinie występują kompletne niepowodzenia w realizacji zadań i muszą ją w tym zastąpić wyspecjalizowane rodziny lub instytucje. Trudne warunki materialne, nierozwiązane problemy, niedostatki w zakresie spełnianej przez rodzinę funkcji opiekuńczej, niewydolność wychowawcza, ograniczenia w zaspokajaniu wielu potrzeb, rozpad rodziny, zrywanie się więzi rodzinnych i zanikanie poczucia odpowiedzialności, narastanie sytuacji konfliktowych to źródła wielu zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz. Współczesnej rodzinie potrzebna jest pomoc wielostronna, dlatego należy angażować wszystkie siły i środki społeczne. W tym celu w 2016 roku utworzono i przyjęto uchwałą Nr XXX/181/2016 Rady Gminy Teresin, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019, który zastąpiony został przyjętym Uchwałą nr XVI/147/2019 Rady Gminy Teresin z dnia 14 listopada 2019 r. Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2020-2022. Niniejsze opracowanie jest kontynuacją założeń poprzedniego programu po uwzględnieniu aktualnych potrzeb rodziny. Podobnie jak poprzednio założono, że realizacja będzie miała charakter systemowy i zintegrowany. Istotne dla realizacji założonych celów jest włączenie wszystkich podmiotów działających w środowisku lokalnym, wspomagających i wspierających rodzinę. Program powstał w czasach dużej niestabilności i złożoności, wywołanej pojawieniem się epidemii Covid-19 i konfliktu zbrojnego w Ukrainie oraz wynikających z nich konsekwencji dla całokształtu życia społeczno-gospodarczego. Obecne jednostki administracji publicznej, odpowiedzialne za tworzenie warunków funkcjonowania rodzin, w szczególności rodzin w potrzebie, oraz opiekę nad dziećmi jej pozbawionymi, działają (i będą działać) w burzliwym otoczeniu. Dlatego celem strategicznym tego Programu jest tworzenie i przywrócenie stabilnych warunków dla bezpiecznego funkcjonowania rodzin oraz rozwoju dzieci w zakresie przywidzianym w poprzednim Programie.

Podstawa prawna

Gminny program określa zadania własne gminy wynikające z:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.)

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz.2268 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o Świadczeniach Rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o Pomocy Państwa w Wychowywaniu Dzieci (Dz.U. z 2022 r. poz. 1577)
11. Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2025
12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Na Terenie Gminy Teresin Na Lata 2016-2026.

Zgodnie z treścią art. 176, pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina zobowiązana jest do opracowywania 3-letnich programów wspierania rodziny. Natomiast zgodnie z art. 179 w/w ustawy rada gminy musi te programy uchwalać.

Do zadań własnych gminy należy również:

- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- finansowanie:
  - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Sytuacja rodzin w Gminie Teresin

Gmina Teresin położona jest w zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie sochaczewskim. Od północy graniczy z Gminą Kampinos i Leszno, od strony zachodniej z Gminą Sochaczew, od południa z Gminą Nowa Sucha i Wiskitki, a od wschodu z Gminą Baranów i Błonie.

Gmina Teresin leży w odległości 33 km od Warszawy, w bliskim sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej i wchodzi w skład Obszaru Metropolitalnego Warszawy. Przez jej teren przebiega droga krajowa nr 92 oraz linia kolejowa E20, wchodzące w skład transeuropejskiego korytarza transportowego.

Powierzchnia gminy wynosi 8.796 ha, z tego ponad 82% stanowią użytki rolne.

Na terenie gminy znajduje się 30 miejscowości. Do największych ludnościowo miejscowości zalicza się: Teresin i Paprotnia.

Gmina Teresin ma charakter rolniczo-przemysłowy. Tradycyjnie tereny gminy były obszarami typowo rolniczymi, jednak w ostatnich latach gospodarka gminy przechodzi znaczące przemiany w kierunku większej różnorodności funkcjonalnej. Wzrasta ranga funkcji mieszkaniowych, pozarolniczej działalności gospodarczej (produkcja przemysłowa, w tym przede wszystkim przetwórstwo rolno-spożywcze, działalność magazynowo-składowa) oraz funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych.

Gmina Teresin należy do gmin o dużej aktywności gospodarczej. W ostatnich latach liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na jej terenie systematycznie rośnie i jest wyższa niż średnio w Polsce oraz znacznie wyższa niż średnio dla obszarów wiejskich.

Główne branże reprezentowane wśród przedsiębiorców z terenu gminy to: handel hurtowy i detaliczny, budownictwo, transport i przetwórstwo przemysłowe.

Na terenie Gminy Teresin działalność prowadzi szereg firm z kapitałem krajowym i zagranicznym, zlokalizowane są tu centra logistyczne i dystrybucyjne, duże zakłady przetwórstwa rolno-spożywcze, zakłady chemiczne, oraz inne.

Stan ludności Gminy Teresin w latach: 2019-2021 według GUS (stan na 31.12.2021 r.)

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Mieszkańcy ogółem	11545	11542	11554
w tym:			
Kobiety	5881	5864	5876
Mężczyźni	5664	5678	5678

Bezrobotni z Gminy Teresin zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie w latach 2019-2021 *(dane PUP Sochaczew)*

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Bezrobotni ogółem	144	162	135
Bezrobotni długotrwale	49	57	39
Bezrobotni z prawem do zasiłku	31	48	36
Kobiety	82	93	80
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	26	23	12
Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko	34	39	27
Osoby w okresie do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły	6	6	6
Osoby do 25 roku życia	28	13	18
Niepełnosprawni	8	9	9
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	60	59	51
Osoby bez doświadczenia zawodowego	33	31	25

Na przestrzeni lat 2019-2021 zaobserwowano nieznaczny spadek zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Teresin.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Teresinie

Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2019 - 2021 *(dane GOPS Teresin)*

OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE			
Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Liczba osób	252	177	130
Liczba rodzin	193	122	97
Liczba osób w rodzinach	404	240	205

POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA			
UBÓSTWO			
ROK	2019	2020	2021
Liczba rodzin	90	66	55
Liczba osób w rodzinach	187	136	105
BEZROBOCIE			
Liczba rodzin	64	42	35
Liczba osób w rodzinach	157	99	82
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ			
Liczba rodzin	58	40	38
Liczba osób w rodzinach	103	57	57
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA			
Liczba rodzin	112	71	62
Liczba osób w rodzinach	168	102	97
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH			
Liczba rodzin	57	43	21
Liczba osób w rodzinach	204	168	86
ALKOHOLIZM			
Liczba rodzin	24	16	15
Liczba osób w rodzinach	29	19	20
NARKOMANIA			
Liczba rodzin	1	1	1
Liczba osób w rodzinach	1	1	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA			
Liczba rodzin	13	4	5
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ			
Liczba rodzin	2	2	3
BEZDOMNOŚĆ			
Liczba rodzin	10	5	6
Liczba osób w rodzinach	10	5	6
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO			
Liczba rodzin	1	1	0
Liczba osób w rodzinach	1	1	0
ZDARZENIA LOSOWE			
Liczba rodzin	2	1	0
Liczba osób w rodzinach	4	6	0
KŁĘSKI ŻYWIOŁOWE I EKOLOGICZNE			
Liczba osób	0	0	0
SIEROCTWO			
Liczba rodzin	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	0	0	0

PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba rodzin	2	1	1
Liczba osób w rodzinach	14	6	6
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI			
Liczba rodzin	0	0	0

Pomoc i wsparcie w gminie Teresin z pomocy społecznej w 2021 roku uzyskało 130 osób, co stanowiło 1,13 % (w roku 2020 było to 1,53%) wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do 2019 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 47 osób.

W gminie Teresin najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodek pomocy społecznej w 2021 roku było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm.

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2021 roku (dane: opracowanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 rok).

Typ rodziny	Liczba świadczeń	
	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
Bez dzieci	410	2494
1 dziecko	2	209
2 dzieci	13	1402
3 dzieci	6	1094
4 i więcej dzieci	9	2287

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli, występuje znaczna dysproporcja między świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi. Sytuacja tak bierze się z tego, iż większość świadczeń w rodzinach z dziećmi stanowią posiłki w szkołach oraz paczki żywnościowe dla dzieci przyznawane w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i domu” (tj. 1 posiłek = 1 świadczenie). Świadczenia pieniężne w postaci zasiłków celowych, okresowych, stałych kierowane są przede wszystkim do gospodarstw domowych bezdzietnych, często jednoosobowych, gdzie główną przyczyną przyznania pomocy są długotrwała choroba lub niepełnosprawność.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Często niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje wyrażają się niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym

zawodowym. Problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym ujawniają się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamaniem panujących obyczajów i obowiązujących norm oraz istniejących wartości. Dzieci często pozostawiane są same sobie. Odrzucane przez środowisko rodzinne szukają akceptacji w innych grupach rówieśniczych. Pojawiają się: zaniedbywanie obowiązku szkolnego, ucieczki z domu, popadanie w konflikt z prawem. Istotną rolę odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym i rzeczowym. Pracownicy socjalni są osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów. Bezradność w sprawowaniu opieki może mieć różne źródła. Wśród nich może być bezrobocie, co za tym idzie niskie dochody, które nie pozwalają na zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny, trudne warunki mieszkaniowe, brak umiejętności wychowawczych, będący następstwem nieprawidłowych wzorców przekazywanych z pokolenia na pokolenie, nadużywanie alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Powodem zakłóceń w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny jest ponadto przemoc domowa.

W dniu 31 października 2018 roku Rada Gminy Teresin Uchwałą nr LIX/335/2018 przyjęła **„Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2024”**.

Celem Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Teresin, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, a także zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Dane dotyczące przemocy domowej na terenie Gminy Teresin w latach 2019-2021 (dane GOPS Teresin)

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Liczba ofiar przemocy domowej, w tym:	15	22	19
- kobiety	11	17	17
- mężczyźni	3	4	2
- dzieci	1	1	0
Liczba sprawców przemocy domowej, w tym:	14	22	19
- kobiety	1	0	2
- mężczyźni	13	22	17
- dzieci	0	0	0
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	14	22	19

Wszystkie rodziny dotknięte problemem przemocy domowej są objęte pomocą GOPS w formie pracy socjalnej i poradnictwa prawnego. Pomoc psychologiczna dla osób

doznających przemocy w rodzinie świadczona jest przez placówkę podlegającą Starostwu Powiatowemu w Sochaczewie.

Ponadto nie można pominąć sytuacji epidemii, wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i jej skutków społecznych. Stan pandemii został ogłoszony w Polsce w połowie marca 2020 r. Jak w wielu krajach, również i w naszym państwie był zdarzeniem wstrząsowym dla społeczeństwa. Znacząco wpłynęło ono na życie społeczne, wywołując falę szoku wśród polityków, mediów, opinii publicznej. Społeczeństwo doświadcza traumy społeczno-kulturowej, gdyż znaczna liczba Polaków doznała utraty kontroli nad wydarzeniami w swoim życiu. W okresie pandemii dawne rutyny musiały i muszą zostać zmienione, nowe dopiero wykształcają się, co powoduje dezorganizację życia społecznego. Czas pandemii stanowi szczególne wyzwanie dla tworzących strategię polityk publicznych i zarządzających nimi. Pojawiają się nowe zagrożenia, utrwalić się mogą niekorzystne trendy społeczne i demograficzne, wywołane pandemią. Ze skutkami pandemii wiążą się m.in. ryzyka: wielopoziomowego kryzysu zaufania społecznego, kryzysu demokracji, tworzenia społeczeństwa zamkniętego, kryzysu gospodarczego i długotrwałej dekonjunktury ekonomicznej, wzrostu polaryzacji społecznej i rozwarstwienia społecznego, zaniechania zachowań wspólnotowych na rzecz indywidualistycznych. Wymusza to konieczność stałego monitorowania zjawisk i elastycznego reagowania na zachodzące zmiany. W zakresie wspierania rodzin i pieczy zastępczej oznacza to zaś konieczność wnikliwych obserwacji spodziewanych problemów społecznych.

Zmieniają się sposoby działania pracowników pomocy społecznej i samej pomocy społecznej jako instytucji polityki społecznej. W obszarze wsparcia rodzin z problemami i ich dzieci w jednostkach pomocy społecznej uruchomione zostały porady telefoniczne, dodatkowe dyżury. Niektóre usługi społeczne trudno jest jednak zastąpić ich formami zdalnymi. Dzieje się tak z pracą socjalną czy pracą w rodzinach, które w pewnych środowiskach nie mogą być świadczone telefonicznie lub w postaci videokonferencji, gdyż w domach nie ma przestrzeni fizycznej ani społecznej do rozmowy o trudnych problemach, rodzice nie posiadają sprzętu i warunków nawet do pracy, a dzieci do nauki czy do zabawy. W sposób zdalny trudno nawiązuje się relację pomocową i jeszcze trudniej jest ją utrwalić w duchu wzajemnego zaufania.

Liczba rodzin objęta pracą socjalną w latach 2019-2021 (dane GOPS Teresin)

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Liczba rodzin	230	126	176
Liczba osób w rodzinach	506	242	402

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Teresinie do 31 maja 2021 zatrudniał 2 asystentów rodziny (od 1 czerwca 2021 r. w GOPS pracuje 1 asystent rodziny), którzy w 2021 roku objęli wsparciem łącznie 18 rodzin (w 2020 roku było to 22 rodziny) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent

rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Przepisy Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego stanowią, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną (w 2021 roku było 7 takich rodzin, natomiast w 2020 roku było 10 takich rodzin). Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną.

Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Wydatki dotyczące kosztu za pobyt dzieci w pogotowiu rodzinnym oraz rodzinie zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są finansowane ze środków własnych gminy i przedstawiają się następująco:

Rok 2018 – 6052,00 zł (2 dzieci)

Rok 2019 – 4828,48zł (4 dzieci)

Rok 2020 – 24613,12 zł (6 dzieci)

Rok 2021 – 41405,98 zł (9 dzieci)

Należy nadmienić, że w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny (dane GOPS Teresin)

	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	2	2	2	2 (od czerwca 1)
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	15	23	23	22	18

Wyznaczone cele realizuje się między innymi poprzez zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom, objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci, monitorowanie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Zabezpiecza się środki na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka itp.

„Za życiem”

Z dniem 1 stycznia 2017 r., weszła w życie Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która wprowadza znaczne zwiększenie obszaru działań asystenta rodziny. Zgodnie z tą ustawą, nowym zadaniem asystenta rodziny jest koordynowanie wsparcia dla kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Asystent wskazuje placówki, gdzie rodzina może uzyskać pomoc, gdzie ma zwrócić się o pomoc i skąd powinna czerpać informacje na temat lekarzy, przychodni, położnych, pielęgniarek itp., od których tę pomoc uzyska. Do wykonywanych zadań asystenta będzie także należało: umawianie rodziny na ewentualne wizyty lekarskie, jeśli z jakichś powodów rodzina sama nie będzie mogła tego zrobić, organizowanie transportu.

Koordynowanie polegać ma także na działaniach porodowych i okołoporodowych.

Asystent rodziny może także koordynować wizyty psychologiczne, psychiatryczne i inne wizyty specjalistyczne, jeśli takowe są potrzebne albo może wskazywać, że takie poradnictwo jest konieczne w sytuacji danej rodziny.

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nie odwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka w czasie porodu. Jednym z elementów programu „Za życiem” jest jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 4000 zł. W 2021 r. świadczenie wypłacono na rzecz 2 dzieci z Gminy Teresin.

Świadczenia z pomocy społecznej w latach 2019-2021 (dane GOPS Teresin)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
ZASILEK STAŁY			
Liczba osób	42	33	26
Liczba świadczeń	393	297	273
Kwota świadczeń w złotych	200 468	154 990	151 538
W tym:			
Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących			
Liczba osób	38	31	25
Liczba świadczeń	344	276	255
Kwota świadczeń w złotych	187 133	148 541	145 378
W tym:			
Zasilek stały dla osoby w rodzinie			
Liczba osób	6	2	2
Liczba świadczeń	49	21	18
Kwota świadczeń w złotych	13 335	6 449	6 160
ZASILEK OKRESOWY			
Liczba osób	7	4	5
Liczba świadczeń	13	9	10
Kwota świadczeń w złotych	5 512	3 627	4452
W tym:			
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia			
Liczba osób	4	1	3
Liczba świadczeń	8	2	7
Kwota świadczeń w złotych	3 422	701	3 198
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby			
Liczba osób	1	3	1
Liczba świadczeń	2	5	1
Kwota świadczeń w złotych	836	2 090	418
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności			
Liczba osób	2	1	1
Liczba świadczeń	3	2	2
Kwota świadczeń w złotych	1 254	836	836

ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM			
Liczba osób	214	163	97
Kwota świadczeń w złotych	154 856	96 953	101 383
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"(zawiera świadczenia rzeczowe)			
Liczba osób	117	95	69
Liczba świadczeń	150	176	106
Kwota świadczeń w złotych	57 799	57 635	54 800
POSIŁEK DLA DZIECI W SZKOŁACH			
Liczba osób	76	53	39
Liczba świadczeń	8 202	3 998	4 966
Kwota świadczeń w złotych	48 479	39 864	43 435

Odnutowano spadek ilości osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu”. Ogółem rzeczywista liczba osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r. wynosiła 120 osób. Dla porównania w 2020 liczba ta wynosiła 206 osób.

Świadczenia rodzinne

Od dnia 1 maja 2004 r. świadczenia rodzinne są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Teresinie.

Prawo do świadczeń rodzinnych określone jest ustawą z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.), postępowanie w sprawie przyznania świadczenia oraz dokumenty wymagane do ich przyznania określa Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466)

Kryterium dochodowe oraz wysokość świadczeń rodzinnych zostały zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2021 r. – w sprawie wysokości dochodu rodziny albo wysokości dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2021 r. poz. 1481).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH				
Liczba rodzin	321	265	200	165
Kwota świadczeń w złotych	1 089 985	874 307	722 971	597 210
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA				
Liczba świadczeń	84	68	60	47
Kwota świadczeń w złotych	84 000	68 000	60 000	47 000

(Dane GOPS Teresin)

Ponadto w 2021 roku 20 rodzin pobierało zasiłek rodzinny z zastosowaniem art. 5, ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tzw. „złotówka za złotówkę”) na łączną kwotę 38 739 zł.

Świadczenie wychowawcze

Od dn. 01.04.2016 r. Gmina Teresin za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizuje program „Rodzina 500 plus” zgodnie z ustawą z dn. 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE				
Wyszczególnienie	X	2019	2020	2021
Liczba rodzin	X	1388	1500	1386
Kwota świadczeń w złotych	X	10 224 639	13 585 314	13 698 668

(Dane GOPS Teresin)

Do dnia 30.06.2019 r. świadczenia w ramach programu „Rodzina 500+” obejmowały 500 zł miesięcznie na drugie i kolejne dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez dodatkowych warunków. Rodziny przy spełnieniu kryterium dochodowego zarobków do 800 zł netto na osobę lub 1200 zł w przypadku wychowywania w rodzinie dziecka z niepełnosprawnością otrzymywały wsparcie także dla pierwszego lub jedyne dziecko. Od dnia 01.07.2019 r. świadczenie przysługiwało na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez dodatkowych warunków. Świadczenie wychowawcze było realizowane w gminach, a w sprawach, w których zastosowanie mają unijne przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, świadczenie realizują wojewodowie. Od okresu zasiłkowego 2022/2023 program realizowany będzie przez ZUS.

„Dobry start”

W 2021 r. nie wypłacano świadczenia „dobry start”

Od 1 lipca 2021 r., zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu "Dobry start" zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia dobry start. W 2021 roku świadczenie dobry start przyznawał i wypłacał Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w miejsce gminnych i powiatowych organów właściwych. Według nowych zasad, wnioski o świadczenie dobry start można składać do ZUS tylko drogą elektroniczną, a wypłata przyznanego świadczenia odbywa się wyłącznie w formie bezgotówkowej, na wskazane konto bankowe.

Świadczenia opiekuńcze

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 215,84 zł miesięcznie. Zasiłek pielęgnacyjny wypłacono 204 osobom

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z

wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczeniem pielęgnacyjnym objętych było 53 osoby.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764 zł netto (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620 zł miesięcznie. Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 5 osobom. Poniżej tabele dotyczące świadczeń opiekuńczych w latach 2016-2021.

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

Świadczenia opiekuńcze	Ilość świadczeń					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	1 971	2 062	2 153	2 342	2 353	2 415
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	692	696	636	750	776	810
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	638	716	786	825	805	825
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	60	50	48	48	48	42
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	581	600	683	719	724	738
Świadczenie pielęgnacyjne	304	353	368	441	508	568
Specjalny zasiłek opiekuńczy	31	70	63	91	79	50
Świadczenia opiekuńcze ogółem – zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	2 306	2 485	2 584	2 874	2 940	3033

(Zródło Ocena zasobów pomocy Społecznej za 2021 rok).

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach

niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	301 563,00	315 486,00	340 877,00	443 114,00	507 871,00	521 253,00
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	105 876,00	106 488,00	100 827,00	141 960,00	167 492,00	174 830,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	97 614,00	109 548,00	124 374,00	156 545,00	173 751,00	178 068,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	9 180,00	7 650,00	7 595,00	9 104,00	10 360,00	9 065,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	88 893,00	91 800,00	108 081,00	135 505,00	156 268,00	159 290,00
Świadczenie pielęgnacyjne	393 590,00	493 148,00	593 105,00	693 807,00	921 754,00	1 116 576,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	15 333,00	36 333,00	33 127,00	56 420,00	48 980,00	31 000,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem – zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	710 486,00	844 967,00	913 109,00	1 193 341,00	1 478 605,00	1 668 829,00

(Źródło Ocena zasobów pomocy Społecznej za 2021 rok).

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021

W 2021 roku Gminny Ośrodek pomocy Społecznej realizował program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa”.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
2. osobami posiadającymi:
  - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo
  - orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)

– poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Teresinie, w związku z pozyskaniem środków z Państwowego Funduszu Celowego - Fundusz Solidarnościowy, dofinansowania w kwocie 97 920,00 złotych, które to stanowi całkowity koszt inwestycji, tj. kwotę 97 920,00 złotych ogłosił nabór na osoby mogących świadczyć usługi w formie opieki wytchnieniowej realizowanej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” edycja 2021 określając przy tym kryteria oraz zaznaczając, że Osoby spełniające określone wymagania mogą być wskazane przez opiekunów osób niepełnosprawnych dla których usługa ta będzie świadczona. Opiekunowie zatrudnieni byli na umowę zlecenie.

Program realizowany był w formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej w zakresie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej i zakładał objęcie wsparciem rodziny sprawujące bezpośrednią opiekę nad swoimi członkami tj. dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością bądź osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, polegającym na czasowym odciążeniu od codziennych obowiązków, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację sił.

Programem objęto 7 osób, w tym 4 dzieci. Łącznie zrealizowano 1680 godzin usług opieki wytchnieniowej świadczonych w formie pobytu dziennego. Całkowity koszt Programu wyniósł 71 382,85 (w tym koszty obsługi Programu: 876,61 zł). Wkład własny Gminy to: 3 306,24 zł. Pozostałe środki pozyskane zostały z Państwowego Funduszu Celowego - Funduszu Solidarnościowego.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021

Gmina Teresin złożyła aplikację na środki finansowe na w/w Program i otrzymała **dotację w wysokości 33 813,00 złotych**, która to stanowi całkowitą wartość realizowanego programu.

Głównym celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

1. dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.) albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Usługi asystenta polegały na pomocy asystenta w:

1. wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/ rozrywkowe/społeczne/sportowe);
2. zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
3. załatwianiu spraw urzędowych;
4. nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
5. korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
6. wykonywaniu czynności dnia codziennego. – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do/z placówki. (Usługa asystenta na terenie szkoły może być realizowana wyłącznie w przypadku, gdy szkoła nie zapewnia tej usługi.)

Osoby chętne do skorzystania z powyższego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 miały możliwość wskazania osoby, świadczącej dla niej usługi w powyższym zakresie. Zatrudnienie odbywało się na podstawie umowy zlecenie.

W Gminie Teresin Programem objęto jedną osobę z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wykonano 375,5 godz. usług asystenta dla osoby niepełnosprawnej. Całkowity koszt programu wyniósł 17 114,43 zł. Wkład własny Gminy: 595,80 zł. Pozostała kwota to środki z Funduszu Solidarnościowego.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2021

W 2022 roku w Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Teresinie uczestniczył w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2021. Podprogram 2021. W tym celu zawarto porozumienie o współpracy z Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim, który jest dystrybutorem produktów żywnościowych dla klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Cel Programu to udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Pomoc mogą otrzymywać osoby/rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i uzyskujące dochód nieprzekraczający.

- 1 707,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, czyli dochód nieprzekraczający 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 776 zł);

- 1 320 zł w przypadku osoby w rodzinie, czyli dochód nieprzekraczający 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 600 zł)

Działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na terenie Gminy Teresin działa sieć świetlic profilaktyczno – wychowawczych. Świetlice funkcjonują we wszystkich szkołach podstawowych i w Domu Parafialnym w Niepokalanowie. Zajęcia odbywają się pięć dni w tygodniu w godzinach popołudniowych. W ramach działalności świetlic prowadzone są zajęcia profilaktyczne, sportowe, promujące zdrowy styl życia oraz gry i zabawy rozwijające różne umiejętności i zainteresowania. Jest również czas na przygotowanie zadań dydaktycznych na dzień następnny. W okresie ferii zimowych i wakacji dzieci korzystają z atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu podczas akcji: „Ferie w szkole”, Wakacje w szkole” oraz półkolonii profilaktycznych.

W latach 2019-2021 ilość dzieci biorących udział w takich formach pomocy przedstawia się następująco (oprac. na podstawie danych Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

X	X	X	2019	2020	2021
Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży	Realizacja programów profilaktycznych	Ilość uczestników	480	390	380
	Funkcjonowanie świetlic profilaktyczno-wychowawczych	Ilość uczniów	98	99	99
Organizacja czasu wolnego dla dzieci z grup ryzyka	Organizacja półkolonii profilaktyczno-terapeutycznych	Ilość uczestników	20	X	31
	Kolonie Białe Dunajec	Ilość uczestników	X	5	4
	Akcja „Zima na wesoło”	Ilość uczestników	260	316	X
	Półkolonie sportowe	Ilość uczniów	101	X	10
	Wyjazdy edukacyjno-krajoznawcze (integracja)	Ilość uczestników	86	36	12

W ramach działalności Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzone są rozmowy informacyjno-motywuujące mające na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Z tej formy pomocy w roku 2021 skorzystało 211 osób. Dla porównania w 2020 roku było to 197 osób, natomiast w roku 2019 - 186 osób.

Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Liczba osób	55	39	43
Kwota świadczeń w złotych	19 785	29 336	28 691

Uprawnionymi do otrzymania stypendium szkolnego są uczniowie, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Teresin przyjęto Uchwałą Nr IV/22/05 Rady Gminy Teresin z dnia 30 marca 2005 r.

W roku 2021, podobnie jak w roku 2020 dzięki zwiększonym kwotom dotacji otrzymywanych z Urzędu Wojewódzkiego udało się objąć uczniów wypłatami całorocznymi.

Innym zadaniem o charakterze pomocy materialnej, realizowanym przez gminę w ramach programu wyrównywania szans edukacyjnych i wspierania rozwoju edukacyjnego uczniów, jest wsparcie w zakresie zakupu podręczników w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”. Programem objęci są uczniowie, słabowidzący, niesłyszący i słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową, autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi. W roku 2021 z racji braku wnioskodawców, program nie był realizowany (podobnie jak w roku ubiegłym).

Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Z budżetu gminy dofinansowywane jest również szkolenie młodocianych pracowników, zamieszkałych na terenie Gminy Teresin, odbywających praktyczne kształcenie zawodowe bezpośrednio u pracodawców. W roku 2021 nie przyznano takiego dofinansowania z uwagi na brak wniosków. W 2020 roku takie dofinansowanie przyznano na rzecz 1 pracodawcy na kwotę ponad 8 081 zł.

Dowóz dzieci i młodzieży do placówek oświatowych

Gmina jest organizatorem dowozu dzieci i młodzieży do szkół. W 2021 roku tą formą pomocy objętych było 272 uczniów oraz 18 uczniów niepełnosprawnych. Wydatkowana kwota to 364 424,28 zł. Dla porównania w 2020 roku tą formą pomocy objętych było odpowiednio 239 uczniów oraz 20 uczniów niepełnosprawnych, a wydatkowana kwota to 240 737,63 zł..

Karta Dużej Rodziny

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, określa zasady przyznawania członkom rodzin wielodzietnych specjalnych uprawnień związanych z funkcjonowaniem rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR stanowi bezpośrednie wsparcie budżetów rodzin wielodzietnych, co umożliwia im większy dostęp do dóbr i usług. W 2021 roku „Kartą Dużej Rodziny” było objętych 477 rodzin.

Teresińska Karta Dużej Rodziny 3+

Program został wprowadzony uchwałą Rady Gminy Teresin Nr LIX/336/2018 z dnia 31 października 2018 r. Program zakłada dofinansowanie dla Rodzin 3+ do korzystania z basenu, kina, i innych atrakcji oferowanych przez jednostki organizacyjne gminy oraz dofinansowanie w wysokości 50% do opłaty za śmieci. W 2021 roku z Teresińskiej Karty Dużej Rodziny korzystały 192 rodziny. Program jest obsługiwany przez pracowników Urzędu Gminy.

Inne

Instytucje działające w gminie na rzecz dzieci i rodzin w ramach wzajemnej współpracy po przerwie spowodowanej pandemią koronawirusa zorganizowały szereg imprez mających na celu upowszechnienie wiedzy m.in. o możliwości uzyskania wsparcia. Piknik Rodzinny „Rodzina Razem”, którego organizatorami były: Rada i Wójt Gminy Teresin, Teresiński Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ochotnicza Straż Pożarna w Teresinie oraz „Teresińska Noc Czerwcową”, które nie tylko dostarczają mieszkańcom dobrej zabawy, ale mają również charakter edukacyjny, a przede wszystkim prorodzinny. Ponadto na terenie Gminy Teresin otwarto Park Rekreacyjno-Wypoczynkowy. Jest to największa tego typu inwestycja w powiecie sochaczewskim. Całe rodziny będą mogły tu spędzać czas na wspólnej zabawie, co w założeniu ma służyć integracji międzypokoleniowej.

FESTYN Rodzina Razem od godz. 15⁰⁰ do godz. 19⁰⁰

5 czerwca (niedziela)

2022r. TERESIN

z okazji DZIA DZIECKA

NA SCENIE OD GODZ. 15.00
Plac Rekreacyjny, Al. XX-lecia 5 a
PROGRAM ARTYSTYCZNY DZIECI I MŁODZIEŻY TOK-U
WYSTĘP ZESPOŁU „TELESCOPE”
ANIMACJE DLA DZIECI

NA PLACU:
MINI GRA HARCERSKA
1 Dłł im. św. o. M. Kolbe w Teresinie
ZBIÓRKA NA LECZENIE I REHABILITACJĘ KACPRA
Fundacja „Serca dla Maluszka”

NA SPORTOWO:
Stadion GOSIR, Al. XX-lecia 32
15⁰⁰ MECZ PIŁKI NOŻNEJ
(DZIECI KONTRA RODZICE)
15³⁰ MECZ KOSZYKÓWKI
(DZIECI KONTRA RODZICE)
16⁰⁰ POKAZY ŁĘCZNICZE

MIĘSTECZKO
karuzela
zjeżdżalnia
euro-bungee
tor przeszkód
LODY
GOFRY
WATA
CUKROWA
SORBETY

WSZYSTKIE ATRAKCJE DLA DZIECI ZA DARMO

ORGANIZATORZY: RADA I WÓJT GMINY TERESIN, TERESIŃSKI OŚRODEK KULTURY, GMINNY OŚRODEK SPORTU I REKREACJI, GMINNY ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ, GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ, OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W TERESINIE.

STOP PRZEMOCY

DOM TO DOBRO OPIEKA, MIŁOŚĆ

Nie ma dzieci. Są ludzie:

jest mały człowiek, który **ma** swoje prawa; ma godność, której nie można lekceważyć; ma potrzeby, również emocjonalne, które trzeba zaspokoić. Człowiek, którego nie wolno uderzyć, ani poniżyć.

Istotnym elementem spajającym i aktywizującym społeczność lokalną jest działalność podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Organizacje pozarządowe skupiają najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska. Są oni inicjatorami i realizatorami wielu przedsięwzięć, które wspomagają i uzupełniają gminę w realizacji jej zadań. Zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi zawarte są w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która nakłada na samorząd coroczny obowiązek uchwalania programu współpracy jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych.

W gminie Teresin w 2021 roku zlecono 4 zadania 3 organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego:

- Stowarzyszenie IMPULS: Działalność na rzecz seniorów poprzez wspomaganie działań na rzecz integracji kulturowej i społecznej osób starszych oraz Działalność w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu wśród dorosłych mieszkańców gminy;
- Ludowy Klub Sportowy Mazowsze Teresin: Organizacja sportu wśród młodzieży Gminy Teresin;
- Klubowi Jeździeckiemu Blueberry zadanie: Organizacja sportu wśród młodzieży Gminy Teresin .

Zasoby Gminy

Gmina Teresin prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny między innymi poprzez realizację działań podejmowanych przez instytucje i organizacje wspierające:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Teresinie,
- Gminna Komisja ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Teresinie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Gminy Teresin,
- Szkoły Podstawowe w Teresinie, Szymanowie, Paprotni i Budkach Piaseckich,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Teresinie,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Teresiński Ośrodek Kultury,
- Posterunek Policji w Teresinie,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Teresinie, Paprotni i Szymanowie,
- Klasztor i Wydawnictwo Niepokalanów
- Parafie z terenu gminy,
- Ludowy Klub Sportowy Mazowsze,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie,
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Sochaczewie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie.
- Stowarzyszenie „IMPULS”

Analiza SWOT

Na podstawie zebranego materiału oraz na podstawie obserwacji uczestniczącej rodzin z terenu gminy dokonano analizy SWOT. Analiza SWOT (**Strengths** – silne strony, **Weaknesses** – słabe strony, **Opportunities** – szanse, możliwości, **Threats** – zagrożenia) to jedna z podstawowych technik analitycznych, stosowana najczęściej do analizy wewnętrznego i zewnętrznego środowiska przedsięwzięcia, której wynik jest bazą planowania strategicznego. Analiza SWOT jest punktem wyjściowym stworzenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 dla Gminy Teresin.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby ludności na terenie Gminy; • Zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej • Dostęp do opieki przedszkolnej • Dostęp do placówek oświatowych na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym • System wsparcia materialnego i finansowego dla rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (m.in. stypendium i zasiłek szkolny); • Strategie i gminne programy • Szeroko rozwinięta oferta kulturalna • Ciekawa oferta spędzania wolnego czasu dla każdej grupy wiekowej (działalność TOK, GOSIR, Biblioteka Publiczna); nowo otwarty Park Rekreacyjno – Wypoczynkowy w Granicach • Organizacja wydarzeń kulturalnych kierowanych do rodzin i integrujących społeczność lokalną; • Szeroki system wsparcia dla osób potrzebujących; • Kompetentna i sprawna działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Teresinie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kosztów utrzymania rodzin; • Niedobory związane z mieszkalnictwem komunalnym; • Duży odsetek osób dotkniętych problemem niepełnosprawności i długotrwale lub ciężko chorych wśród beneficjentów GOPS; • Brak mieszkań chronionych i lokali socjalnych; • Brak placówek wsparcia dziennego i ośrodków wsparcia dziennego • Wzrost zadań zleczanych samorządom gminnym • Niekorzystne zmiany demograficzne- starzenie się społeczności; • Wyuczona bezradność i bierna postawa członków rodziny wobec problemów, roszczeniowość postaw znaczącej części klientów pomocy społecznej; • Brak właściwych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych • Brak wolontariuszy, grup samopomocowych; • Niechęć części młodzieży do korzystania z dostępnych form spędzania czasu wolnego • Bezradność części rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, osłabienie funkcji rodzicielskich • Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych

<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu; • Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, dzielnicowych. • Dobry przepływ informacji między instytucjami działającymi na rzecz rodziny, współpraca z kuratorami; • Duży wpływ Parafii w Niepokalanowie na wychowanie młodzieży i funkcjonowanie rodzin, działalność różnych wspólnot oraz współpraca z samorządem. • Działalność organizacji pozarządowych, m.in. Stowarzyszenie „IMPULS” i „Teresin Nasze Korzenie”; • Rozwijanie narzędzi w kierunku corocznej, empirycznej analizy sytuacji lokalnej w danym przedziale czasowym w odniesieniu do innych gmin, powiatu, województwa i kraju (Ocena Zasobów Pomocy Społecznej) • Zauważalny spadek liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy; • Spadek liczby osób dotkniętych ubóstwem; • Realizowanie programów m.in.: „Karta Dużej Rodziny”, „Teresińska Karta Dużej Rodziny 3+”, „Gminny Program Wspierania Rodziny”, „Posiłek w szkole i w domu” 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak aktywnej współpracy beneficjentów GOPS z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym • Obciążanie pracowników GOPS dodatkowymi zadaniami; • Brak świetlicy socjoterapeutycznej oraz klubów młodzieżowych • Deficyt lekarzy specjalistów w publicznej służbie zdrowia; • Zjawiska patologii w rodzinie, zwłaszcza w osiedlach popegeerowskich; • Uzależnienia członków rodziny od alkoholu, narkotyków, Internetu/gier komputerowych; • Występowanie zjawiska przemocy w rodzinach • Epidemia COVID-19 • Konflikt zbrojny w Ukrainie
--	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Dodatnie saldo migracji; • Dotacje z Unii Europejskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujemne saldo przyrostu naturalnego; • Rosnące koszty utrzymania rodziny; • Rosnące koszty kształcenia;

<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost umiejętności korzystania z różnych form wsparcia; • Efekty realizowanych w skali krajowej, wojewódzkiej i powiatowej programów w zakresie polityki społecznej, koordynacja tych działań; • Prorodzinna polityka państwa; • Promocja pozytywnych postaw w zakresie, zdrowego stylu życia bez używek itp. w mediach • Praca asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo –wychowawczej; • Nowe miejsca pracy w środowisku lokalnym; • Poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi dzięki programowi „500+”; • Poprawa mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych; • Funkcjonowanie organizacji pozarządowych na rzecz rodziny; • Podejście interdyscyplinarne do rozwiązywania problemów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Przepisy prawa sprzyjające uzależnieniu się rodzin od pomocy społecznej oraz działające demotywująco; • Stereotypy dotyczące pomocy społecznej; • Pojawienie się nowych substancji psychoaktywnych; • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia); • Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na szkołę i instytucje; • Osłabienie więzi rodzic – dziecko; • Starzenie się społeczeństwa; • Ograniczony czas pracowników socjalnych na pracę z rodziną; • Wypalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej. • Konsekwencje wynikające z pojawienia się epidemii COVID-19 oraz wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie
---	--

Cele programu:

Cel główny: realizowanie spójnego programu na rzecz rodzin z terenu Gminy Teresin ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w zakresie opieki nad dzieckiem.

Cele szczegółowe:

- 1. Wsparcie materialne rodzin z dziećmi zagrożonych m.in. bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz z problemem niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz ubóstwa;**
- 2. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią oraz rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;**
- 3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.**

Realizacja programu

1. Wsparcie materialne rodzin, głównie rodzin z dziećmi zagrożonych m.in. bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz z problemem niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz ubóstwa;

Zadania

- Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki celowe, okresowe itp.);
- Przyznawanie posiłków w szkole wszystkim potrzebującym dzieciom poprzez realizowanie programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”;
- Przyznawanie stypendiów socjalnych i zasiłków dla uczniów;
- Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin wymagających wsparcia;
- Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, a także „Karty Dużej Rodziny” i „Teresińskiej Karty Dużej Rodziny 3+”;
- Realizacja „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa”.

Wskaźnik/Miernik

- Liczba i forma udzielonej pomocy;
- Liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych pomocą;
- Liczba dzieci otrzymujących posiłek w szkole;
- Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

2. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią oraz rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach

Zadania

- Monitoring sytuacji w rodzinach zagrożonych dysfunkcjami, rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych oraz diagnoza niepokojących zjawisk;
- Właściwie ukierunkowana praca socjalna świadczona na rzecz rodzin przez pracowników socjalnych w celu odzyskiwania lub wzmacniania prawidłowych zachowań i funkcji w społeczeństwie;
- Wsparcie asystenta rodziny w przezwyciężaniu i rozwiązywaniu problemów mogących skutkować umieszczeniem dziecka poza rodziną biologiczną;
- Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny;
- Skuteczna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego zajmującego się problemem przemocy w rodzinie;
- Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami – zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych (Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
- Współpraca skupiająca takie podmioty jak: GOPS, sądy, placówki oświatowe, ośrodki zdrowia, policję, PCPR, PUP, TOK i organizacje pozarządowe w celu wypracowania wspólnych działań mających nieść pomoc rodzinie;

- Kontynuowanie i rozszerzanie działań profilaktycznych, informacyjnych oraz promujących rodzinę poprzez organizowanie wszelkich imprez, koncertów i spotkań kierowanych do rodzin, a także pogadanek w szkole itp.;
- Wykorzystanie potencjału tkwiącego w Klasztorze i Parafii Niepokalanów i włączanie parafii z terenu gminy do aktywnej działalności prorodzinnej.

Wskaźnik/Miernik

- Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pracą socjalną;
- Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- Ilość pism o wgląd w sytuację rodziny kierowanych do sądu rodzinnego;
- Liczba dzieci umieszczanych poza rodziną biologiczną;
- Liczba dzieci które powróciły do rodziny biologicznej;
- Ilość szkoleń dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny;
- Liczba założonych/zakończonych Niebieskich Kart;
- Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty;
- Liczba interwencji domowych;
- Ilość osób uzależnionych i współuzależnionych, korzystających z pomocy terapeutycznej GKds.PiRPA;
- Ilość i rodzaj organizowanych imprez i spotkań, kierowanych do rodzin.

3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadania

- Podejście interdyscyplinarne w zakresie problemów wychowawczo-edukacyjnych uczniów oraz szeroko zakrojona współpraca wszystkich podmiotów odpowiedzialnych;
- Przyznawanie stypendiów socjalnych i zasiłków dla uczniów;
- Przyznawanie posiłków w szkole wszystkim potrzebującym dzieciom poprzez realizowanie programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży;
- Organizacja czasu wolnego dla dzieci z grup ryzyka
  - Funkcjonowanie świetlic profilaktyczno-wychowawczych
  - Organizowanie kolonii profilaktyczno-terapeutycznych;
- Organizowanie i finansowanie dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół;
- Praca asystentów rodziny i pracowników socjalnych (przy współpracy pedagogów i psychologów szkolnych, policji i kuratorów) z rodzinami w celu wyeliminowania problemów wychowawczych oraz motywowanie rodziców do właściwego sprawowania opieki nad swoimi dziećmi;
- Realizacja świadczeń rodzinnych;
- Współpraca z Klasztorem i Parafią Niepokalanów w zakresie wspierania małoletnich;

- Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Wskaźnik/Miernik

- Ilość spotkań zespołu interdyscyplinarnego/grup roboczych;
- Ilość przyznanych stypendiów socjalnych i zasiłków dla uczniów;
- Liczba uczniów objętych dożywianiem;
- Ilość zasiłków celowych dla rodzin z dziećmi;
- Ilość spotkań i pogadań organizowanych w szkołach;
- Liczba dzieci uczęszczających do świetlic profilaktyczno-wychowawczych oraz uczestników kolonii;
- Liczba dzieci korzystających z finansowanego przez gminę dowozu do szkół;
- Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3 -letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Teresin, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja

Realizatorami programu są: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Teresin, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki oświatowe i kulturalne, Policja, Niepubliczne ZOZ-y w Teresinie, Paprotni i Szymanowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie, Powiatowy Urząd Pracy oraz organizacje pozarządowe.

Realizacja działań podejmowanych w ramach Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 będzie monitorowana i ewaluowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Teresinie. Gromadzone będą dane i informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania pozwalające określić i wprowadzić ewentualne zmiany w Programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, kościołem, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zabezpieczenia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Program jest dokumentem otwartym i długofalowym. Z założenia może podlegać modyfikacjom w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Zgodnie z wymogami ustawowymi sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedkładane Radzie Gminy w Teresinie do dnia 31 marca każdego roku.

*/-/ Bogdan Linard
Przewodniczący Rady Gminy*